

نکات کلیدی در مورد زایمان زودرس

11 تیر 1401

«سازمان جهانی بهداشت» (WHO) اولین تعریف **زایمان زودرس** را در سال ۱۹۴۸ ارائه کرد. امروزه این تعریف گسترده ترین و پذیرفته شده ترین تعریف از زایمان زودرس است.

زایمان زودرس و پیش از موعد به وضعیتی اطلاق می شود که نوزاد بین هفته ۲۰ تا ۳۷ بارداری متولد شود. به بیان دیگر، زایمان زودرس هنگامی رخ می دهد که انقباضات مکرر و پشت سر هم پیش از هفته ۳۷ بارداری رخ دهند و به دنبال آنها دهانه رحم باز شود و تولد نوزاد بصورت زودرس قبل از هفته سی و هفت بارداری رخ دهد.

نوزادان نارس از نظر طول بدن و وزن غیرعادی کم آنها که به تعداد هفته های بارداری (دوره بارداری، که به آن سن حاملگی نیز گفته می شود) تولد آنها بستگی دارد، متمایز می شوند.

نوزادانی که نارس به دنیا می آیند، میزان کم وزنی بسیار بالاتری در هنگام تولد دارند. به نوزادانی دارای وزن کم اطلاق می شود که با وزن کمتر از دو هزار و ۵۰۰ گرم به دنیا می آیند، نوزادانی که در هنگام تولد کمتر از هزار و ۵۰۰ گرم وزن دارد، نوزادان با وزن بسیار کم گفته می شود.

وضعیت جهانی زایمان زودرس

تخمین زده می شود که در سراسر جهان سالانه ۱۵ میلیون نوزاد نارس به دنیا می آیند. این بدان معناست که از هر ۱۰ نوزادی که متولد می شوند، یک نوزاد نارس به دنیا می آید و این تعداد در سراسر جهان در حال افزایش است.

عوارض زایمان زودرس علت اصلی مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال در جهان است.

عوارض زایمان زودرس مسئول نزدیک به مرگ ۱ میلیون کودک در سال ۲۰۱۵ بوده است.

سه چهارم از زایمان های زودرس را می توان با مداخلات پزشکی مقرون به صرفه نجات داد.

بسیاری از نوزادان نرسی که زنده می مانند یک عمر با ناتوانی مواجه می شوند، از جمله ناتوانی های یادگیری و مشکلات بینایی و شنوایی .

در ۱۸۴ کشور، نرخ زایمان زودرس بین ۵ تا ۱۸ درصد نوزادان متولد شده است.

نابرابری در میزان زنده ماندن نوزادان نارس در سراسر جهان فاحش است. در محیط های کم درآمد، نیمی از نوزادانی که در هفته ۳۲ بارداری یا کمتر از آن به دنیا می آیند، به دلیل فقدان مراقبت های قابل اجرا، مقرون به صرفه و اساسی به عنوان مثال حمایت از شیردهی، مراقبت اولیه برای عفونت ها و مشکلات تنفسی جان خود را از دست می دهند.

در اروپا، زایمان زودرس یکی از دو علت اصلی مرگ و میر نوزادان است و بیش از نیمی از مرگ و میرها در اواخر دوران کودکی را شامل می شود. میزان شیوع زایمان زودرس از ۵,۴ تا ۱۲,۰ درصد متغیر است و به طور متوسط ۷,۳ درصد از کل تولدهای زنده را شامل می شود.

علل و عوامل خطر

زایمان زودرس به دلایل مختلفی رخ می دهد . اکثر زایمان های زودرس خود به خود اتفاق می افتد. کارشناسان عوامل متعددی را شناسایی کرده اند که ممکن است خطر زایمان زودرس را افزایش دهد.

برخی از عوامل خطر «قابل تغییر» هستند، به این معنی که می توان آنها را تغییر داد تا به کاهش خطر کمک کند، در حالی که برخی دیگر را نمی توان تغییر داد. با این حال، در حدود ۵۰ درصد موارد، هیچ دلیلی برای نوزادی که خیلی زود به دنیا آمده است، قابل شناسایی نیست.

مهمترین علل زایمان زودرس

سابقه زایمان زودرس در بارداری قبلی

نارسایی دهانه رحم

حاملگی دوقلویی یا چندقلویی

فاصله کمتر از شش ماه بین بارداریها

بارداری به روش لقاح مصنوعی یا آی.وی.اف

استعمال سیگار یا مواد مخدر

ابتلای مادر به بیماریهای مزمن از قبیل فشار خون بالا ، دیابت ، بیماریهای تیروئید

ناهنجاری های رحم مثل رحم تک شاخ یا رحم دوشاخ

مشکلات مربوط به جفت مانند جدا شدن زودرس جفت و یا جفت سر راهی

هرگونه عفونت در دوران حاملگی مخصوصاً **عفونت واژن** ، عفونت مایع آمنیوتیک ، سرخچه

سوراخ شدن پیش از موعد کیسه آب

افزایش مایع دورجنین

مسمومیت حاملگی

مشاغل سنگین و ساعات کاری طولانی مادر

تغذیه نامناسب در بارداری و یا وزن ناکافی مادر

خطرات زایمان زودرس

در صورتی که نوزاد بین ۲۶-۲۰ هفته متولد شود احتمال زنده ماندن نوزاد صفر است . اما در هفته های بالاتر ، با امکانات و تجهیزات بیمارستانی و مراقبت های ویژه ، شانس زنده ماندن بیشتر و احتمال بروز عوارض کمتر است. نوزادانی که دچار تولد زود هنگام و پیش از موعد می شوند اغلب با مشکلات جسمی مواجه هستند. عوارض ناشی از تولد زود هنگام متفاوت است و هر چه نوزاد زودتر از زمان تعیین شده متولد شود با خطر بیشتری روبرو می شود برخی از عوارض زایمان زودرس ، بصورت زود هنگام بروز می کنند ، در حالیکه بعضی دیگر در طی سالها بعد اثرات خود را نشان می دهند.